

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Întreprinderea Individuală „Cometa Mandiș”
și Ștefan Mandiș

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital
Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni împotriva Întreprinderii
Individuale „Cometa Mandiș” și Ștefan Mandiș cu privire la încasarea datoriei

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016 prin care a
fost respinsă cererea Întreprinderii Individuale „Cometa Mandiș” și a lui Ștefan
Mandiș cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și restituită Întreprinderii
Individuale „Cometa Mandiș” și Ștefan Mandiș cererea de apel în temeiul art. 369
alin. (1) lit. a) CPC

constată:

La 17 noiembrie 2014, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a depus cerere de
chemare în judecată împotriva ÎI „Cometa Mandiș” și Ștefan Mandiș cu privire la
încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a invocat că în baza contractului de furnizare a energiei
electrice, ÎCS „Red Union Fenosa” SA s-a obligat să furnizeze energie electrică
pârâtului la locul de consum nr. 7002940, iar consumatorul s-a obligat să achite în
termen plata pentru energia electrică facturată.

Menționează că la 20 mai 2011 și 08 mai 2012 au fost depistate încălcări a
clauzelor contractuale, pârâtul contactându-se direct, evitând echipamentul de
măsurarea la rețeaua furnizorului, fapte ce au fost fixate în actele nr. A07472 și
A10361, fiind efectuată și recalcularea energiei electrice consumate.

Susține că la 30 mai 2011 a fost înaintată spre plată factura pentru energia
electrică, în sumă de 44011,05 lei, iar la 16 mai 2012 – în sumă de 122288,26 lei.

Relatează că la 10 mai 2012, pârâtul a achitat suma de 131,04 lei din factura
de 44011,05 lei, în rest, până la moment nu și-a executat obligațiile de plată a
facturilor.

Indică că la 20 noiembrie 2013, în adresa pârâtului a fost expediată reclamația nr. 10-11/13r-uf cu privire la neachitarea datoriei de 196078,56 lei, prin care a solicitat pârâtului achitarea datoriei, care însă a rămas fără răspuns, deși a fost recepționată de către destinatar.

Remarcă că pentru neachitarea la timp a facturii pentru energia electrică, potrivit pct. 3. 11 din contractul menționat și prevederilor legale, a fost achitată penalitatea de întârziere în mărime de 29910,29 lei.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, art. 14 alin. (2) din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, art. 349, 512, 514, 572, 573, 575, 602 Cod civil, art. 60, 82, 83, 87, 90, 94, 96, 166-167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea datoriei în sumă de 196078,56 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 5882,36 lei.

La 30 aprilie 2015, ÎCS „Red Union Fenosa” SA a depus cerere de concretizare a cerințelor și temeiurilor de fapt și de drept, solicitând admiterea acesteia, încasarea din contul pârâților în mod solidar a sumei de 196078,56 și a cheltuielilor de judecată în sumă de 5882,36 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Cimișlia din 07 august 2015 a fost admisă acțiunea, încasat de la ÎI „Cometa Mandiș” și Ștefan Mandiș în beneficiul ÎCS „Red Union Fenosa” SA suma de 196078,56 lei în contul achitării datoriei, 5882,36 lei – taxa de stat, în total suma de 201960,92 lei.

La 26 august 2015, ÎI „Cometa Mandiș” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia și casarea hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Judecătoria Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de ÎI „Cometa Mandiș”, acordat termen până la 10 decembrie 2015, ora 10:00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 4412 lei și a motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

La 09 decembrie 2015, ÎI „Cometa Mandiș” a depus cerere de apel motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 18 ianuarie 2016, ÎI „Cometa Mandiș” și Ștefan Mandiș au declarat apel suplimentar, solicitând admiterea acestuia, scutirea de la plata taxei de stat, casarea hotărârii primei instanțe și respingerea acțiunii înaintate de ÎCS „Red Union Fenosa” SA.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016 a fost respinsă cererea Întreprinderii Individuale „Cometa Mandiș” și Ștefan Mandiș cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și restituită ÎI „Cometa Mandiș” și Ștefan Mandiș cererea de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

La 02 aprilie 2016, prin intermediul Oficiului Poștal, ÎI „Cometa Mandiș” și Ștefan Mandiș au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016, prin care au solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii recurate, soluționând prin decizie problema în fond prin dispunerea

scutirii de la plata taxei de stat în sumă de 4412 lei, cu remiterea pricinii la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului au invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o ilegală și neîntemeiată.

Având în vedere prevederile art. 3 pct. j) din Legea taxei de stat, art. 85 alin. (4) CPC, consideră că probele prezentate în susținerea stării materiale grele au fost examinate și apreciate de către instanța de apel într-un mod necuvenit.

Remarcă că în situația în care instanța de apel a considerat că probele prezentate sunt învechite, urma să le comunice despre acest fapt și să le acorde un termen rezonabil pentru actualizarea lor.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 16 martie 2016, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 188), însă careva date despre recepționarea acesteia de către recurenți, la materialele dosarului, lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile întemeiate și care urmează a fi admise cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea pricinii spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare din considerentele ce urmează.

După cum denotă actele cauzei, la 26 august 2015, ÎI „Cometa Mandiș” a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Cimișlia din 07 august 2015, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Cimișlia din 07 august 2015, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii. (f. d. 107).

Ca urmare, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de ÎI „Cometa Mandiș”, fiindu-i acordat termen până la 10 decembrie 2015, ora 10:00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 4412 lei, a motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și a probelor invocate în susținerea apelului.

La 09 decembrie 2015, ÎI „Cometa Mandiș” a depus cerere de apel motivat, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f. d. 134).

Tot actele cauzei atestă că la 18 ianuarie 2016, ÎI „Cometa Mandiș” și, deja Ștefan Mandiș, au declarat apel suplimentar împotriva hotărârii Judecătorei Cimișlia din 07 august 2015, solicitând admiterea acestuia, scutirea de la plata taxei de stat, casarea hotărârii primei instanțe au emiterea unei noi hotărâri de respingerea acțiunii înaintate de ÎCS „Red Union Fenosa” SA (f. d. 163-165).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016 a fost respinsă cererea Întreprinderii Individuale „Cometa Mandiș” și a lui Ștefan Mandiș cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și restituită ÎI „Cometa Mandiș” și Ștefan Mandiș cererea de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

În susținerea concluziei menționate instanța de apel a reținut, prin prisma prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, că apelanții nu au îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 17 noiembrie 2015, emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1), deși au recepționat încheierea și nici nu au contestat-o.

Instanța de recurs relevă că reținerile instanței de apel în sensul expus sunt eronate, ori actele cauzei denotă incontestabil că cererea de apel nemotivată a fost depusă inițial doar de ÎI „Cometa Mandiș”, iar prin încheierea din 17 noiembrie 2015 instanța de apel nu a dat curs cererii de apel depusă de ÎI „Cometa Mandiș”, fiindu-i acordat apelantului termen pentru înlăturarea neajunsurilor stabilite și achitarea taxei de stat doar apelantului ÎI „Cometa Mandiș”.

Prin urmare, instanța de apel eronat a menționat în încheierea emisă la 01 martie 2016, că Ștefan Mandiș ar fi depus apel nemotivat la 26 august 2015, ori la această dată apelul a fost declarat doar de către ÎI „Cometa Mandiș”, faptul dat fiind confirmat prin semnătura directorului ÎI „Cometa Mandiș” aplicată pe cererea de apel (f. d. 107), cât și prin încheierea instanței de apel din 17 noiembrie 2015, iar Ștefan Mandiș, ca persoană fizică, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Cimișlia din 07 august 2015, numai la 18 ianuarie 2016 prin cererea de apel suplimentară (f. d. 163-165).

Sub acest aspect, se constată că concluziile instanței de apel, expuse în încheierea recurată sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fapt ce indică la netemeinicia încheierii recurate.

Mai mult, la caz, se constată că neînțeleasă respingerea, pe de o parte, de către instanța de apel, printr-o declarație generală, a cererii apelanților de scutire de la plata taxei de stat, menționând că actele depuse de apelanți în confirmarea cererii de scutire de la plata taxei de stat sunt irelevante, iar pe de altă parte, indicând că apelanții urmau să depună cererea de scutire de la plata taxei de stat odată cu depunerea cererii de apel nemotivat, astfel constatând că depunerea cu întârziere a cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat constituie un abuz din partea apelanților.

Or, pe lângă faptul că legislație în vigoare nu interzice înaintarea solicitării de scutire de la plata taxei de stat până la faza de punere a cererii de apel pe rol, în cazul respingerii cererii de scutire de la plata taxei de stat, instanța urmează să acorde termen apelantului pentru achitarea taxei de stat.

Distinct de cele menționate, este evidentă că încheierea recurată în speță a fost adoptată cu încălcarea normelor procedurale, fapt ce incontestabil indică la temeinicia recursurilor depuse de către ÎI „Cometa Mandiș” și Ștefan Mandiș și netemeinicia încheierii recurate.

În acest sens este relevantă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia pentru a evita orice atingere adusă însăși substanței dreptului la un tribunal, în special în cazul în care justițiabilul invocă situația financiară dificilă, instanța urmează să analizeze atent circumstanțele cauzei în vederea constatării capacității acestuia de a achita taxa de stat.

Ca consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursurile declarate de ÎI „Cometa Mandiș” și Ștefan Mandiș, de a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „Cometa Mandiș”.

Se admite recursul declarat de către Ștefan Mandiș.

Se casează integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii cu Capital Străin „Red Union Fenosa” Societate pe Acțiuni împotriva Întreprinderii Individuale „Cometa Mandiș” și Ștefan Mandiș cu privire la încasarea datoriei, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu